

Prikaz

Rukopis primljen 17. 12. 2018.

Prihvaćen za tisak 20. 12. 2018.

<https://doi.org/10.22210/govor.2018.35.14>**Ana Vidović Zorić***anvidovi@ffzg.hr*

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatska

**Međunarodni znanstveni skup *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* 8.
Novi Sad, Srbija, od 17. do 18. studenoga 2018. godine**

Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu 17. i 18. studenoga 2018. godine održan je osmi Međunarodni znanstveni skup *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, koji je okupio brojne znanstvenike iz Srbije, Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Italije, Rumunjske, Ujedinjenog Kraljevstva i Poljske. Skup je otvoren pozdravnim riječima prorektora za znanost Sveučilišta u Novom Sadu, organizatora prof. dr. Stevana Stankovskoga te prof. dr. Snježane Gudurić, predsjednice Organizacijskog odbora Skupa i voditeljice čitavog projekta. Nakon toga uslijedila su predavanja pozvanih predavača. Prva pozvana predavačica bila je prof. dr. sc. Klara Buršić-Matijašić s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, koja je u predavanju pod naslovom *Toponimija Općine Vrsar – Orsera, Istra, Hrvatska* govorila o proučavanju toponomastičkih oblika općine Vrsar, predstavivši rezultate istraživanja u sklopu projekta ArchAeoCultur Centra za interdisciplinarna arheološka istraživanja krajolika. Drugo pozvano predavanje bilo je na temu *Fortress Europe under siege – the representation of the European migrant crisis in political cartoons / Europska tvrđava pod opsadom – prikaz europske migrantske krize u političkim animiranim filmovima*, a izložile su ga dr. sc. Nadežda Silaški i dr. sc. Tatjana Đurović, predavačice s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Beogradu. Analizirale su metaforu *fortress Europe*, često rabljenu u političkim animiranim filmovima, a kojom se nastoji predstaviti odnos europskih zemalja prema migrantskoj situaciji s kojom se susreću. Posljednje pozvano predavanje *Reč, tišina i blagovest. Per verbanon si poria*, koje se bavilo shvaćanjem pojma *riječi* u djelima znamenitih europskih književnika, poput Dantea ili Novalisa, održala je Sandra Dučić-Collette iz muzeja Keats Sehley House u Rimu. Nakon pozvanih predavanja predstavljeno je nekoliko knjiga i publikacija, a među njima i zbornik radova s prošlogodišnjeg,

sedmog Međunarodnog skupa *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, za koji je jedna od njegovih urednica, Snežana Gudurić, istaknula kako obiluje brojnim kvalitetnim radovima koji se bave nekim aspektom jezika i/ili kulture.

Izlaganja u trajanju od dvadeset minuta organizirana su u osam paralelnih sekcija. Službeni jezici skupa bili su: engleski, njemački, francuski, ruski, španjolski, talijanski, svi jezici s područja bivše Jugoslavije, ali i mađarski, slovački, rumunjski i ukrajinski. Već su same teme pozvanih predavanja, filologija, semantika i književnost, naznačile široko područje interesa koje je ovaj skup sadržajno obuhvatio pa su i sekcije podijeljene prema pojedinim užim tematskim područjima. Tako su učenje i poučavanje stranih jezika, leksikografija i frazeologija u različitim jezicima, teorija književnosti, povijest književnosti, filologija u užem smislu, antropologija, sociologija, lingvistika u užem smislu, kognitivna lingvistika, kontrastivna lingvistika, kontaktna lingvistika, korpusna lingvistika, pragmatika, komunikologija, kulturalni aspekti jezika, medijska kultura, povijest, pravni aspekti u definiranju kulture manjinskih naroda i sl., samo neke od tema kojima su se bavili radovi predstavljeni na ovome skupu. Ni fonetičari nisu ostali zakinuti za sadržaje iz užeg područja njihova interesa pa su mogli slušati brojna izlaganja koja su se bavila spontanom govorom, govornom tehnologijom, razvojem i usvajanjem govora, akustičkom analizom govora, fonetikom raznih jezika i sl. Predstavljeni su i radovi triju djelatnika Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (Damira Horge, Arnalde Dobrić i Ane Vidović Zorić). Damir Horga je, u koautorstvu s Vlastom Erdeljac s Odsjeka za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, izložio vrlo zanimljiv rad pod nazivom *Distribucija nefonemskog glasnika [ə] u spontanom govoru u hrvatskom*, u kojemu je promatrana raspodjela i učestalost nefonemskoga glasnika u spontanom govoru, a rezultati su interpretirani u okviru nekih od modela govorne proizvodnje. Karla Zvonar izložila je rad nastao u koautorstvu s Arnaldom Dobrić pod nazivom *Percepcija vokala u francuskom jeziku kod govornika hrvatskog kao materinskog*, u kojem je predstavila rezultate ispitivanja percepcije stupnja otvorenosti francuskih vokala /e/ i /o/ između studenata francuskog jezika i studenata koji ne govore francuski jezik. Ana Vidović Zorić izložila je rad nastao u koautorstvu s Mirjanom Mateom Kovač s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu pod nazivom *Obilježja i raspodjela stanki u spontanome govoru*, u kojemu je analizirala raspodjelu stanki s obzirom na njihovu funkciju i položaj u iskazu. Od ostalih fonetskih tema izdvojit ćemo izlaganje Aleksandra Živanovića s Filozofskog fakulteta u Novom Sadu pod nazivom *A comparison of coda clusters in English and Serbian / Usporedba konsonantskih skupina koje čine kodu u*

engleskom i hrvatskom jeziku, u kojemu se raspravlja o obilježjima sonornosti slogova u navedenim jezicima, a prepoznata je i razlika među njima s obzirom na slogovnu strukturu vokal-konsonant-vokal (VCC), koju engleski dozvoljava, a srpski ne dozvoljava. Maja Marković i Predrag Kovačević s Filozofskog fakulteta u Novom Sadu izložili su rad *Acoustic manifestations of information and contrastive focus in Serbian / Akustička ostvarenja informativnosti i kontrastivnog fokusa u srpskom jeziku*, u kojem su predstavili rezultate pilot-istraživanja o odnosu između prozodije i informacijske strukture u srpskom, analizirajući F0, intenzitet, trajanje i ostale akustičke korelate relevantne za prozodiju. Razvojem govora bavio se rad Nine Ilić Matijević, također s Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, pod nazivom *Usvajanje konsonantskih skupina u srpskom jeziku kao materinjem*, u kojemu je usporedila uspješnost izgovora konsonantskih skupina različitih stupnjeva izgovorne zahtjevnosti među različitim dobnim skupinama djece te prepoznala redukciju i pojednostavljivanje kao najzastupljenije fonološke procese prisutne tijekom usvajanja izgovora navedenih skupina. Slobodan Jovičić s Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Beogradu pokušao je pronaći akustičke parametre kojima bi se prepoznao i analizirao stres u verbalnoj ekspresiji.

Osim izlaganja usko fonetske tematike, na skupu su se mogla čuti i izlaganja koja spadaju u širi interes fonetičara. Tako je Jagoda Granić s Filozofskog fakulteta u Splitu u okviru svoga izlaganja pod nazivom *Are you syrious: stereotipi, predrasude i jezična integracija* govorila o načinima integracije migranata u društvo zemlje domaćina, naglasivši da su usvajanje jezika i kulture te zemlje neki od ključnih faktora uspješnosti tog procesa. Zanimljivim smo prepoznali i rad Miloša Košprdića s Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, koji se u svom radu *O vidljivosti žene u jeziku – sociolingvistička studija* bavio jezičnim obilježjima ženskog spola u različitim vrstama tekstova. Katalin Ozer i Gordana Ristić, također s novosadskog Filozofskog fakulteta, u radu pod nazivom *Pravda za Cecilia: oblici verbalne agresije na internetu*, analizirale su i uspoređivale izraze verbalne agresije te psovke na internetu u komentarima na članak o odabranom događaju (ubojstvo lava u jednom od afričkih nacionalnih parkova), i to u trima različitim jezicima: srpskom, mađarskom i njemačkom. Na kraju su izvele mogući zaključak o sličnostima i razlikama u verbalnim izrazima agresije u trima navedenim kulturama čije su jezike u ovom segmentu uspoređivale. Nekoliko radova bavilo se i položajem i statusom manjinskih jezika u nekoj zemlji, kao npr. rad Annamarie Bene *Mađarski kao policentrični jezik*.

Na kraju svake sesije uslijedila je vrlo živa i konstruktivna rasprava u kojoj su sudionici izmjenjivali iskustva vezana uz vlastiti, sličan znanstveni rad te davali prijedloge o mogućim načinima interpretacije pojedinih rezultata ili o smjerovima u kojima bi se mogla nastaviti ili produbiti predstavljena istraživanja.

Nakon skupa održana je svečana večera u restoranu *Fontana* u staroj jezgri Novog Sada.

S obzirom na veliku raznolikost tema te istraživača različitog znanstvenog profila, organizatori zaslužuju pohvale za izuzetno dobru organizaciju s obzirom na vremenske, prostorne i tehničke uvjete. Štoviše, ta raznolikost i jest najveća vrijednost ovog skupa, koja je većini sudionika omogućila uvid u svoj rad iz neke druge znanstvene perspektive, a time dala i nove ideje te poticaje za daljnja istraživanja. Na zatvaranju skupa sudionici su pozvani da cjelovite radove prilože za zbornik koji će biti objavljen i predstavljen 2019. godine, a najavljen je i idući, deveti skup *Jezici i kulture u vremenu i prostoru*, s očekivanjem da će biti barem jednako uspješan kao i ovogodišnji.
